

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA INSTITUȚIILOR SISTEMULUI NAȚIONAL DE SECURITATE ÎN CONTEXTUL NOILOR PARADIGME DE SECURITATE

ORGANIZATION AND FUNCTIONING OF THE NATIONAL SECURITY INSTITUTIONS IN THE CONTEXT OF NEW SECURITY PARADIGMS

Col.(r) prof. univ. dr. Dorel BAHRIN*

Rezumat: *Articolul își propune să facă o analiză SWOT a cadrului legislativ privind organizarea și funcționarea domeniului de securitate și să evalueze modul în care se asigură sustenabilitatea domeniului de către actualele instituții și organe ale sistemului național de securitate. Subliniindu-se întârzierea nepermis de mare a adoptării pachetului de legi privind securitatea națională, se evidențiază și rolul unor instituții recent înființate: Grupul Interministerial Strategic, Centrul Operațional de Comandă al Guvernului, Centrul Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică, Centrul Național de Securitate Cibernetică etc. Ca finalitate articolul propune unele posibile noi tipuri de abordări în condițiile evoluției paradigmelor securității (poziția noii administrații de la Casa Albă privind conceptul de securitate globală, ultimele evoluții politice din Republica Moldova, atitudinea Federației Ruse față de NATO și punctual față de România etc.).*

Cuvinte-cheie: *organizarea și funcționarea domeniului de securitate; instituțiile sistemului național de securitate; noile paradigme de securitate; pachetul de legi privind securitatea națională; viitorul Organizației Tratatului Nord-Atlantic (NATO).*

Abstract: *This paper is intended as a SWOT analysis of the legal framework regarding the organization and functioning of security matters. It assesses the way in which the current national security institutions ensure the sustainability of the domain. By emphasizing the unacceptably extended delay in adopting the package of laws on national security, the role of newly established institutions is also highlighted: Inter-Ministerial Strategic Group, Government Operations Command Centre, National Management Centre for Public Order Actions, National Cyber Security Centre etc. The paper suggests some possible new types of approaches – in the context of evolving paradigms of security (the position of the new White House Administration on the concept of global security, the latest political developments in Moldova, the attitude of the Russian Federation towards NATO and specifically towards Romania etc.).*

* Membru asociat al Academiei Oamenilor de Știință din România, prof. titular la Universitatea "Hyperion" din București, e-mail:bahrin_d@yahoo.com

Keywords: the organization and functioning of the security domain; the national security institutions; new security paradigms; package of laws on national security; the future of NATO.

Delimitări conceptuale – un cadru legislativ neadecvat realităților geopolitice

Conform definiției preluate din Ghidul privind noua strategie de securitate națională a României, cităm: „Sistemul național de securitate reprezintă ansamblul organelor legislative, executive și judecătorești, al instituțiilor, organismelor economice, organizațiilor neguvernamentale și cetățenilor care, potrivit legii ori liber consimțit, își asumă obligații sau manifestă preocupări și inițiative civice în legătură cu realizarea, protejarea ori afirmarea valorilor și intereselor de securitate⁷.”

Deci, potrivit noii definiții la care am ajuns, organele și structurile specializate în punerea în operă a sistemului național de securitate ar trebui să le regăsim – cu misiuni specifice în cele trei puteri în stat, în unele organisme cu caracter economic, dar și în societatea civilă – subiect ce se va fi dezvoltat în prezentul articol. Însă, din punct de vedere structural se apreciază că sistemul național de securitate are în principal: o componentă de apărare, o componentă de ordine publică, o componentă de Intelligence și, alături de componenta socio-economică – o componentă a societății civile (organizațiile neguvernamentale specializate).

Constatăm însă că, legislația în materie a rămas mult în urma abordărilor din conținutul strategiilor de securitate națională a României, chiar și în raport cu prima strategie de securitate națională a României promovată în anul 1999.

Astfel, este încă în vigoare *Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României*, republicată în 2014 (până în anul 2014 denumită *Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României*) care la art. 6 prevede, cităm: Alin.(1) „Organele de stat cu atribuții în domeniul securității naționale sunt: Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază, precum și Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Justiției, prin structuri interne specializate. (2) Activitatea pentru realizarea securității naționale este organizată și coordonată de către Consiliul Suprem de Apărare a Țării.” Deci, potrivit unei legi aflate încă în vigoare, cele trei

⁷ Ghidul Strategiei Naționale de Apărare pentru perioada 2015-2019, p.10, http://www.presidency.ro/files/userfiles/Ghid_SNApT_2015-2019_AP.pdf

puteri în stat nu ar avea structuri proprii specializate și nici obligații directe în domeniul securității naționale.

De asemenea, privind regimul juridic al stărilor excepționale, respectiv starea de urgență, starea de asediu, starea de mobilizare și starea de război, primele două au fost reglementate abia în anul 1999, prin O.U.G. nr.1/1999, când minierii se apropiau deja de Capitală iar, celelalte două stări (de mobilizare și de război), abia după 10 ani – prin Legea nr. 355/2009. De mai mică importanță, dar definitorie pentru lentoarea cu care se dezvoltă cadrul legislativ în domeniu, mult discutată - la nivelul anului 2017, *instituție a rezervistului voluntar* era stipulată însă prin lege încă din anul 2006 (*Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare*), dar a fost reglementată abia în anul 2015, prin *Legea nr. 270/2015 privind Statutul rezerviștilor voluntari*, care prevedea intrarea sa în vigoare la 01. 01. 2017.

Ce ne permitem însă să afirmăm (în cunoștință de cauză) – cel puțin la capitolul reglementări privind domeniul de securitate și Republica Moldova stă mai bine.

Privind mult discutatele pachete de proiecte de legi ale securității naționale (3 variante propuse începând cu anul 2007), necesitatea unor proiecte noi – care să fie și legiferate, a fost clarificată în Capitolul IV din *Ghidul Strategiei Naționale de apărare a Țării 2015- 2019, aprobat prin Hotărârea CSAT nr. 128 din 10 decembrie 2015*.

O scurtă prezentare a demersurilor făcute până în prezent se impune însă a fi făcută:

O primă tentativă de promovare a unui pachet de legi (ale securității naționale) a fost făcută în aprilie 2007, în timpul Guvernului Tăriceanu, acestea au fost adoptate tacit de Camera Deputaților, dar în februarie 2009 au fost scoase de pe ordinea de zi a Parlamentului, pentru a fi promovat un nou pachet de legi - care trebuiau elaborate de o *comisie specială parlamentară*. Această comisie parlamentară pentru elaborarea noilor *legi ale siguranței* (denumite la acea dată), deși avea termen de predare 1 septembrie 2010 nu au fost finalizate.

Din anul 2012 inițiativa a fost reluată individual de câțiva deputați și senatori. În prezent un așa zis pachet de proiecte de legi privind securitatea națională (existent la arhiva Parlament având termene de dezbatere depășite sau respinse – *putând însă să fie însușite de noii parlamentari sau folosite ca bază de lucru*) cuprinde fostele proiecte de legi:

- ✓ Lege privind organizarea și funcționarea Serviciului de Informații Externe;
- ✓ Lege privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații;
- ✓ Legea securității naționale a României;

- ✓ Legea privind activitatea de informații, contrainformații și protecție;
- ✓ Lege privind statutul profesional și de carieră al ofițerilor de informații.

Procesul de promovare a unui nou pachet de legi a fost reluat în aprilie 2016 când Președintele României, domnul Klaus Iohannis, a avut consultări cu partidele politice privind 2 pachete de legi:

Primul pachet (3 proiecte de legi) viza: o lege de modificare a *Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea a terorismului* (finalizată prin O.U.G. Nr. 78/2016), legea privind cartelele prepay și legea securității cibernetice (legea „Big Brother”). A treia propunere legislativă a fost respinsă de Parlament, iar la a doua propunere legislativă (cartelele prepay) Avocatul Poporului a ridicat o excepție de neconstituționalitate – excepție însoțită de Curtea Constituțională. În prezent se află în dezbatere publică un nou proiect de lege privind securitatea cibernetică.

Al doilea pachet, vizând cca. 12 proiecte de legi (inclusiv fostul pachet de legi privind securitatea națională) – pentru care Președintele României propunea înființarea unei *noi comisii speciale* în Parlament, a rămas nefinalizat.

În prezent echipe specializate de la Administrația Prezidențială și din cele două Camere lucrează la noi variante privind pachetul de legi ale securității naționale.

Noile paradigme de securitate

Principala paradigmă sesizată în prezent de autor – care influențează semnificativ evoluția relațiilor internaționale, este trecerea de la principiul *Political Correctness* sau *Politically Correct* – “principiul corectitudinii politice” (*toleranța față de minoritățile de orice fel, promovarea generoasă a drepturilor omului, mai multă dreptate socială dar și accelerarea democratizării relațiilor internaționale*) la principiul *Realpolitik* – “principiul politicii realiste” (*principiile etice cedează în fața relațiilor bazate pe putere – cu accent pe promovarea pragmatismului în relațiile internaționale etc*).

Deși *principiul politicii realiste*, tacit și cu tact se implementează în Uniunea Europeană de mai bine de 10 ani – în principal de către cancelarul Angela Merkel, conform doctrinei în domeniu conceptul a fost relansat în SUA în perioada Războiului Rece de Henry Kissinger – în timpul mandatului Președintelui Richard Nixon “uitat” o perioadă de timp, reluat de cei doi președinți Bush și exprimat fără menajamente de actualul președinte american Donald J. Trump (ceea ce a și determinat „schimbul de complimente” dintre Donald J. Trump și președintele rus Vladimir Putin pe timpul campaniei electorale prezidențiale din SUA).

Apreciem că, în această nouă paradigmă se înscrie și noua strategie de securitate a României sub denumirea de *Strategia Națională de Apărare a Țării*

pentru perioada 2015-2019 (strategiile anterioare le apreciem însă ca având un caracter mult prea general), care analizând contextul geopolitic actual, face mai multe trimiteri (chiar și indirecte) la pericolul pe care-l reprezintă în prezent Federația Rusă.

Astfel, la pct. 5 din Introducere se evidențiază „Schimbarea de paradigmă la nivel global se caracterizează prin câteva evoluții de care trebuie să ținem cont în elaborarea unei noi Strategii... Astăzi regiunea este marcată de conflicte active și de o deteriorare a relațiilor dintre NATO și Federația Rusă. Prezența zonelor de conflict în regiune ridică în mod direct și problema securității cetățenilor români⁸.” În cel puțin alte 5 puncte din Strategie se fac trimiteri relativ directe la Federația Rusă (privind problematica conflictelor înghețate, amenințărilor la adresa securității naționale, arhitectura energetică actuală sau mediul de securitate regional etc.).

În antiteză, *Doctrina Militară a Federației Ruse – 2014*, aprobată de Președintele Vladimir Putin și formulată în 58 de puncte, consideră că extinderea NATO, staționarea trupelor în țările membre NATO de la granița cu Federația Rusă, „precum și în apele adiacente inclusiv presiunea politică și militară exercitată asupra Federației Ruse”... amplasarea de sisteme de apărare anti-rachetă care subminează stabilitatea globală și încalcă echilibrul de forțe în domeniul nuclear ... reprezintă reale amenințări la adresa securității Rusiei⁹.

Un nou episod s-a consumat la Atena – pe 27. 05. 2016, când într-o conferință de presă comună cu premierul grec Alexis Tsipras, Președintele Putin a declarat „Dacă ieri în aceste zone din România oamenii pur și simplu nu știau ce înseamnă să fii în raza de acțiune, de astăzi suntem forțați să luăm anumite măsuri pentru a ne asigura securitatea” ... completând însă că „Nu vom acționa până când vom vedea rachete în zonele care se învecinează cu noi.”¹⁰

Pe 17 martie 2017 la Soci la o întâlnire cu reprezentanții militari ai înzestrării și cu reprezentanții industriei de apărare, Președintele Putin a mai declarat „Scopul nostru este de a neutraliza în mod eficient orice amenințări la adresa securității militare a Rusiei, inclusiv pe cele ale sistemului strategic [NATO] anti-apărare împotriva rachetelor balistice”¹¹.

⁸ Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2015-2019, aprobată prin Hotărârea Parlamentului României nr.33/2015, p.5, http://www.presidency.ro/files/userfiles/Strategia_Nationala_de_Aparare_a_Tarii_1.pdf

⁹ „Doctrina Militară a Federației Ruse”, pct.12, <https://www.offiziere.ch/wp-content/uploads-001/2015/08/Russia-s-2014-Military-Doctrine.pdf>

¹⁰ <http://www.foxnews.com/world/2016/05/28/putin-warns-romania-poland-over-implementing-us-missile-shield.htm> (Foxnews -preluare de la Agenția de Știri Reuters).

¹¹ <https://www.rt.com/news/367379-putin-nato-strategic-balance/>

În condițiile evoluției noilor paradigme trebuie evaluată și poziția tranșantă a Președintelui Trump privind necesitatea sporirii contribuției statelor europene la NATO, atât privind bugetul organizației cât și privind procentul din PIB alocat de fiecare stat membru pentru apărare (evoluții marcate pe plan european și de: fenomenul Brexit, de lansarea Cartei albe a Comisiei UE privind Europa cu mai multe viteze, de evoluția periculoasă a extremei drepte în multe țări UE etc.).

Se pune astfel firesc întrebarea care mai este poziția României în marele „concert european” și care mai sunt garanțiile sale reale de securitate?. Să se considere ca simple coincidențe sau simple speculații (privind posibile acceptări tacite a unor tendințe revizioniste) evenimentele care au avut loc în ultima perioadă: ambasadorul american de la București s-a pozat cu steagul secuiesc, ambasadorul american de la Chișinău s-a pronunțat împotriva unirii Republicii Moldova cu România iar Președintele Vladimir Putin i-a făcut cadou lui Igor Dodon, președintele Moldovei, o hartă a Moldovei Mari – care cuprindea și teritoriile din România.

Apreciem totuși că, ar fi o naivitate să concepem faptul că – în prezent și în viitorul apropiat, România ca stat membru NATO, ar putea deveni ținta unei agresiuni propriu - zise din partea colosului rusesc, așa cum s-ar fi putut întâmpla până în anii 2002-2004. Sunt apuse – sperăm definitiv, vremurile în care generalul Alexander Lebed, comandantul Grupului Operațional Rus (fosta Armată a 14-a) începând cu iunie 1992, a declarat în timpul conflictului transnistrian din 1992 că „armata sa ar putea să ajungă la București în 24 de ore după emiterea ordinului”¹², ca un semnal de descurajare adresat României privind un ipotetic ajutor militar acordat Republicii Moldova.

Dar, de făcut scenarii – privind posibile viitoare provocări (din partea Rusiei sau a terților- sub forma unui război de tip hibrid) sau “testări la rece”, sunt necesar a fi identificate și analizate de specialiști cu competență și expertiză în domeniu.

De asemenea, considerăm că, n-ar trebui să fie luate doar sub beneficiu de inventar aprecierile geostrategului George Friedman, care declara la București, în iulie 2015 la *Colegiul Noua Europă* (New Europe College – NEC) cităm: „Trebuie să începeți să vă refaceți armata, nu pentru ai învinge pe ruși ci ca să rezistați suficient cât să aibă timp să vină SUA ... căci nu este în interesul SUA ca România să fie absorbită de ruși.”¹³ Prezent la Consiliul de Afaceri Globale de la Chicago,

¹² Despre autoproclamata Republica Moldovenească Transnistreană, p.2, <http://romaniancoins.org/rotransnistria4.html>

¹³ New Europe College Yearbook of the 2014-2015 Series, p.231.

din 10 octombrie 2015 Friedman a mai declarat: „În practică, SUA este pregătită să organizeze un cordon sanitar împotriva Rusiei¹⁴”.

Cordonul sanitar „este un concept care implică formarea unei zone tampon între două entități, ce va acționa ca izolator al unui pericol pentru una din entități. Conceptul a fost uzitat de George Clemenceau după Primul Război Mondial, acesta cerând statelor – de la Balcani până în Finlanda – să se unească pentru a opri avansul comunismului spre vest (n.r. activenews.ro).¹⁵”

Tot în contextul confirmării noii paradigme (a realismului politic) se înscriu și concluziile vizitei din 14 martie 2017 a cancelarului Germaniei Angela Merkel în SUA.

Președintele SUA, Donald Trump, i-a transmis cu această ocazie cancelarului Germaniei că „imigrația este un privilegiu”, subliniind că pe primul loc trebuie să fie siguranța cetățenilor. Privind tema contribuțiilor proporționale la bugetul Alianței Nord-Atlantice, a declarat „remarcăm că există multe țări care datorează sume vaste la bugetul NATO... Aceste națiuni trebuie să plătească ceea ce datorează”¹⁶, a precizat Președintele Trump (mult mai nuanțat decât afirmațiile pe aceeași temă din timpul campaniei electorale). Privind viitorul organizației NATO Președintele Trump a precizat: „I-am reiterat cancelarului Merkel susținerea mea puternică pentru NATO, precum și necesitatea ca aliații NATO să achite propriile contribuții, în mod corect, în materie de apărare”¹⁷.

Actuala organizare și funcționare a sistemului național de securitate. Instituții

Așa cum s-a mai precizat, *Sistemul Național de Securitate* reprezintă ansamblul organelor puterilor în stat, al unor instituții și organisme economice, organizațiilor neguvernamentale și a reprezentanților societății civice care își asumă obligații sau manifestă preocupări și inițiative civice în legătură cu domeniul de securitate.

Strategia națională de securitate trebuie să integreze însă conceptual riscurile la adresa securității naționale cu modalitățile de răspuns instituțional.

În cuprinsul acestui punct în definirea atribuțiilor organismelor, autorităților și instituțiilor din domeniul de securitate s-au preluat citate – pe cât posibil, din

¹⁴ George Friedman, Stenograma conferinței *Europa destinată războiului*, p.9. <http://www.activenews.ro/documente/Friedman.pdf>

¹⁵ <http://www.activenews.ro/stiri-politic/Unul-din-cei-mai-importanti-analisti-americani-a-DEZVALUIT-ce-ne-asteapta-Romania-parte-a-cordonului-sanitar-american-ANTI-RUSIA-SUA>

¹⁶ <http://www.reuters.com/article/us-usa-trump-germany-idUSKBN16O0FM> (Reuters ediția pentru S.U.A.)

¹⁷ idem

actele normative în vigoare. Având în vedere însă că, cel puțin legile care reglementează domeniul serviciilor secrete sunt promulgate toate înainte de anul 2000, s-au preluat unele definiții și concepte având la bază: *Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2015-2019*, aprobată prin Hotărârea Parlamentului României nr. 33/2015 și *Ghidul Strategiei Naționale de apărare a Țării 2015 - 2019*, aprobat prin Hotărârea CSAT nr. 128 din 10 decembrie 2015.

Parlamentul – Puterea Legislativă

Parlamentul, prin legiferare, asigură cadrul legislativ necesar bunei funcționări a sistemului securității naționale. De asemenea, Parlamentul exercită funcția de control prin intermediul comisiilor abilitate, potrivit legii, și în condițiile stabilite prin cadrul normativ privind organizarea și funcționarea entităților din Sistemul național de securitate, în special prin comisiile specializate respectiv: *Comisiile de apărare, ordine publică și siguranță națională* din cele Două Camere, *Comisia Comună Permanentă a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra Serviciului Român de Informații* și *Comisia specială a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra Serviciului de Informații Externe*.

Puterea Executivă – autoritățile vizate sunt: Instituția Președintele României și Guvernul României.

Ca instituție centrală autonomă administrativă un loc central îl ocupă, în arhitectura sistemului național de securitate și Consiliul Suprem de Apărare a Țării (CSAT), care însă nu face parte din cele două componente principale ale puterii executive – fiind o autoritate administrativă autonomă, *dar este totuși o instituție publică autonomă a puterii executive* – statut juridic neclarificat explicit (în viitor, după o nouă modificare a Constituției este posibil să-l regăsim sub denumirea de *Consiliul Securității Naționale*¹⁸ și cu atribuții actualizate).

Președintele României ca autoritate publică și instituție de sine stătătoare are atribuții specifice (independent de calitatea sa de Președinte CSAT) atât pe plan național cât și privind realizarea politicii externe (a se consulta: Constituția României revizuită 2003, Titlul III, Cap. II).

Întrucât nici una din cele 5 strategii de securitate națională a României – 1999, 2001, 2007, 2008 (*Strategia Națională de Apărare 2010* nu a fost aprobată de Parlamentul României), 2015 – indiferent de ce denumire au purtat, nu au definit și conceptul de “*strategie de securitate națională*”, vom apela la reglementările internaționale în domeniu: Astfel, în reglementările americane este definit astfel: „*Strategia de securitate națională este arta și știința dezvoltării, aplicării și*

¹⁸ Bahrin Dorel, *Consiliul Suprem de Apărare a Țării și controlul parlamentar asupra acestuia*, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 2009, p.8.

coordonării instrumentelor de putere ale unui stat – diplomatice, economice, militare și informaționale, cu scopul de a realiza obiective care contribuie la asigurarea securității naționale”¹⁹. Ori președintele României are importante atribuții privind dezvoltarea relațiilor și contactelor diplomatice la înalt nivel (care pot reprezenta adevărate garanții de securitate), atribuții prevăzute la art. 91 din Constituție.

Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Privind Consiliul Suprem de Apărare a Țării trebuie precizat că acesta este o autoritate administrativă autonomă investită, potrivit Constituției, cu organizarea și coordonarea unitară a activităților care privesc apărarea țării și securitatea națională. (atr. 119 din Constituție și Legea 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării.).

CSAT este o *autoritate publică fără personalitate juridică*, secretariatul său, potrivit art.11 din Legea nr. 415/2002, funcționează în cadrul Administrației Prezidențiale, fiind coordonat de secretarul Consiliului Suprem de Apărare a Țării – CSAT, nu are o activitate permanentă, așa cum îl are de exemplu instituția șefului statului (Președintele României), ci este convocat de președintele acestuia, trimestrial sau ori de câte ori este necesar.

Conform art. 4 din Legea nr. 415/2002, Consiliul Suprem de Apărare a Țării are, în domeniul securității naționale, în principal următoarele atribuții:

- analizează și/sau propune, potrivit legii, promovarea: Strategiei de securitate națională a României și a strategiei naționale de apărare a țării; Strategiei militare a României; Strategiilor de ordine publică și siguranță națională ale României, în raport cu răspunderile instituțiilor abilitate;
- analizează datele și informațiile obținute și evaluează starea securității naționale;
- stabilește principalele direcții de activitate și aprobă măsurile generale obligatorii pentru înlăturarea amenințărilor și riscurilor la dresa securității naționale;
- stabilește modalitățile de valorificare a informațiilor referitoare la securitatea națională;
- analizează rapoarte și informări referitoare la modul de aplicare a legii privind securitatea națională;

¹⁹ Dictionary of Military and Associated Terms, US Department of Defense 2017, http://www.dtic.mil/doctrine/new_pubs/dictionary.pdf, p.213.

• aprobă structurile organizatorice, efectivele și regulamentele de funcționare ale Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe și Serviciului de Protecție și Pază, STS etc.

Unul din rolurile principale ale CSAT este și gestionarea stărilor excepționale. Astfel, CSAT emite hotărâri, potrivit legii, care sunt obligatorii pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice la care se referă. Totuși, datorită faptului că, între cele două componente ale puterii executive (Președintele României și Guvernul) sunt doar relații de colaborare cel puțin pe timpul stării de normalitate, *nu există pârghii legale privind controlul îndeplinirii acestor hotărâri.*

Comunitatea Națională de Informații – instituție integratoare privind domeniul de inteligență.

În cadrul Consiliului Suprem de Aparare a Țării, funcționează *Comunitatea Națională de Informații* (CNI). Aceasta reprezintă rețeaua funcțională a autorităților publice din sistemul securității naționale bazată pe unitatea de scop, obiective și strategie, asigurată prin informațiile furnizate de următoarele structuri, denumite și componente ale CNI: Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Direcția Generală de Informații a Apărării din cadrul Ministerului Apărării Naționale și Direcția Generală de Informații și Protecție Internă din Ministerul Administrației și Internelor (Comunitatea a fost înființată prin Hotărârea CSAT nr. 146/2005).

Guvernul României îndeplinește și „funcția de autoritate de stat, prin care se asigură urmărirea și controlul aplicării și respectării reglementărilor în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, precum și în domeniile economic și social și al funcționării instituțiilor și organismelor care își desfășoară activitatea în subordinea sau sub autoritatea Guvernului”²⁰.

Guvernul este autoritatea publică care pune în operă strategia de securitate a României și este responsabil de asigurarea sustenabilității sistemului de securitate națională a României.

Din păcate, agenda Guvernului nu se suprapune întodeauna peste viziunea Președintelui (în special în situațiile de *coabitare*) sau chiar poate ajunge până a avea propria agendă.

Activitatea curentă privind domeniul de securitate se desfășoară prin Secretariatul General al Guvernului – *Direcția Specială*.

Principalele instituții și organe cu responsabilități în domeniul securității naționale. Structurile existente la nivel de Guvern sau la nivel ministere:

²⁰ Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, art. 1, lit. e).

La nivel de Guvern funcționează:

Centrul operațional de comandă al Guvernului, reglementat prin H.G. nr. 117/2014 privind organizarea și funcționarea Centrului operațional de comandă al Guvernului.

Centrul, se organizează, potrivit dispozițiilor legale, în cadrul Direcției generale management operațional și probleme speciale din cadrul Secretariatului General al Guvernului, ca structură de suport decizional pentru managementul situațiilor de urgență din competența Comitetului național pentru situații speciale de urgență.

Pentru realizarea obiectivelor sale, Centrul îndeplinește următoarele funcții:

- funcția de management al informațiilor, prin care se asigură procurarea, centralizarea, prelucrarea, protecția și difuzarea datelor și informațiilor privind situația operativă, precum și evaluarea riscurilor și amenințărilor;
- funcția de suport decizional, prin care asigură fundamentarea și elaborarea deciziilor Comitetului Național, precum și implementarea acestora;
- funcția de coordonare, prin care se asigură interoperabilitatea forțelor de intervenție principale, de sprijin și complementare, pe timpul desfășurării acțiunilor de intervenție;
- funcția de comunicare, prin care se asigură notificarea/inștiințarea în cadrul sistemului de alertă/alarmare, în funcție de evoluția situației operative;
- funcția de evaluare, prin care se asigură verificarea capacității operaționale a structurilor de intervenție. ²¹

Centrul este structură operativă cu activitate permanentă.

Ministerul Apărării Naționale – MAPN

Structurile centrale ale MAPN sunt statuate în *Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării*, cu modificările și completările ulterioare. Ministerul desfășoară activități în domeniul apărării țării și securității naționale prin structuri centrale precum Departamentul pentru Politica de Apărare și Planificare, Departamentul pentru armamente, Statul Major General/SMG, Direcția generală de informații a apărării/DGIA, Secretariatul general al ministerului, 7 direcții, 2 universități, un departament regional de studii, Unitatea de integrare a Forței NATO etc.

Dacă, la nivel central putem aprecia că – privind structura organizatorică, situația este corespunzătoare, la alte capitole – la fel de importante, ca înzestrarea sau capacitatea de luptă a Armatei Române situația o apreciem ca fiind critică.

²¹ H.G. nr. 117/2014 privind organizarea și funcționarea Centrului operațional de comandă al Guvernului, art.1 alin.2

Ca o paranteză, o analiză comparativă chiar cu țări vecine ca Bulgaria sau Ungaria – care au fost la începutul deceniului nouă al secolului trecut similar sau sub nivelul României privind înzestrarea și dotarea (de care beneficiau toate cele trei categorii de arme), astăzi situația s-a inversat.

Cu putere de exemplu privind doar gradul de acoperire a spațiului aerian, potrivit site-ului <http://www.armedforces.co.uk>, situația este redată de site la nivelul anului 2010 și uactualizată doar privind forțele aeriene române, se prezintă astfel:

România: 48 avioane MIG -21 Lancer A/B+C (de vânătoare și atac la sol, operaționale la nivelul anului 2010) – în prezent sunt operaționale doar două escadrole, iar resursa de zbor este în curs de epuizare (doar câteva avioane mai au o rezervă activă de zbor până în 2018); 6 avioane F16 modernizat fără armament de luptă la bord (și încă 6 care vor fi livrate într-un viitor apropiat), plus 12 care probabil vor fi achiziționate într-un viitor mai îndepărtat (necesare pentru acoperirea aeriană a României, 4-5 escadrole – respectiv 48-60 de avioane tip F16 modernizate, potrivit afirmațiilor generalului în rezervă Mircea Budiaci, fost șef al forțelor aeriene române²²).

De asemenea, potrivit aprecierilor specialiștilor militari români, ar mai fi necesar a fi achiziționate – pentru apărarea antiaeriană a României (în completarea sistemului de apărare antirachetă Aegis Ashore (AAMDS) din România – Deveselu, și care oricum nu este sub jurisdicție românească) și câteva baterii de rachete Patriot (minim 4 baterii Patriot) – pe lângă dotarea actuală ce vizează un număr limitat de sisteme Hawk în curs de modernizare și rachetele Kub (cu rază scurtă de acțiune) sau Volcov (fabricate în 1964), ambele de producție rusească. (Polonia are deja angajat un contract de achiziție a 8 baterii de rachete Patriot, în valoare de 5 miliarde \$).

Bulgaria: 21 de Mig 29 complet modernizate; 15 MIG 21 BIS – modernizate; 12-SU/SU25UB operaționale – atac la sol.

Ungaria: 11 MIG 29 modernizate – avioane de vânătoare; 14 JAS 39 Gripen – multirol.

Și la capitolul apărare antiaeriană Bulgaria și Ungaria stăteau mai bine la nivelul anului 2010.

Într-adevăr România, pentru anul 2017 – după unicul an 2004, are prevăzut în buget cca. 2% din PIB pentru apărare, față de Ungaria care are prevăzut pentru anul 2017 sub 1% din PIB pentru apărare (va atinge 2% abia în 2026), dar cu un

²²<http://www.digi24.ro/stiri/actualitate/evenimente/romania-vrea-sa-cumpere-incă-o-escadrilă-de-avioane-f-16>

PIB aproape similar cu al României – la o populație de sub 10 milioane de locuitori.

Revenind la tema articolului, *în cadrul MApN funcționează:*

Centrul Național Militar de Comandă (Nucleu) - CNMC(N) este o structură militaro-strategică complexă (înființată prin Legea nr. 58/2011 de modificare a Legii nr. 58/1994 a apărării naționale) în cadrul Statului Major General, care asigură avertizarea structurilor MApN despre iminenta apariției unor situații de criză în domeniul militar sau civil. Asigură, de asemenea, relaționarea MApN cu celelate instituții cu responsabilități în domeniul securității și apărării naționale (cu CSAT, Secretariatul General al Guvernului, ministerele cu responsabilități în domeniu, IGSU, toate serviciile secrete, Institutul de Fizică a Pământului etc, inclusiv cu Centrul de Excelență NATO în Domeniul Humit²³ – Oradea), precum și cu organismele aparținând NATO, UE etc. pentru managementul crizelor.

Conducerea acțiunilor militare la nivel strategic, „în caz de agresiune armată, la instituirea stării de asediu, declararea stării de mobilizare sau a stării de război se realizează prin Centrul Național Militar de Comandă²⁴” – care trece la capacitate operațională completă (fostul Marele Cartier General) și intră în subordinea directă a CSAT.

Centrul este operațional încă de la înființare. De exemplu, în anul 2012 CNMC(N) „a coordonat și monitorizat executarea unui număr de 836 intervenții în situații de urgență, la solicitarea autorităților administrației publice centrale și locale, care au însumat un efectiv de 9186 militari și 1386 mijloace tehnice (blindate, autovehicule și tractoare, aeronave, nave maritime și fluviale). În anul 2013 CNMC(N) a coordonat și monitorizat executarea unui număr de 7 intervenții în situații de urgență, la solicitarea autorităților administrației publice centrale și locale, care au însumat un efectiv de 101 militari și 14 mijloace tehnice.”²⁵

Ministerul Afacerilor Interne - MAI

Ministerul Afacerilor Interne - reorganizat în actuala structură și denumire prin OUG nr. 96/2012, asigură, potrivit legii, măsuri pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și a proprietății publice și private și desfășoară activități în domeniul securității naționale prin structurile sale specializate precum: Poliția Română, Jandarmeria Română, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Poliția de Frontieră Română, Inspectoratul General pentru Imigrări, Departamentul de Informații și Protecție Internă, Administrația

²³ <http://www.natoahcoe.org/>

²⁴ Art. 8 din Legea nr. 58/1994 a apărării naționale, cu modificările și completările ulterioare.

²⁵ <http://blackopssecurity.blogspot.ro/2013/01/centrul-national-militar-de-comanda.html>; <http://smg.mapn.ro/cnmc/page2.html>

Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, Agenția Națională Antidrog și Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane.

În cadrul MAI funcționează:

Centrul Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică (CNCAOP) – înființat prin H.G. nr. 1152 /2014, ca structură interinstituțională de suport decizional pentru managementul integrat al acțiunilor în situații speciale și de criză. CNCAOP „îndeplinește, în situații speciale și de criză, funcția de conducere, prin care asigură fundamentarea și elaborarea deciziilor, precum și implementarea acestora, funcția de reglementare, prin care asigură elaborarea proiectelor de acte normative și a standardelor/procedurilor operaționale în domeniul managementului integrat al situațiilor speciale și de criză, funcția de planificare, prin care asigură elaborarea strategiilor și planurilor privind desfășurarea acțiunilor, precum și modul de întreținere a efectivelor corespunzător specificului situațiilor operative, funcția de coordonare, prin care se asigură interoperabilitatea forțelor și mijloacelor, pe timpul desfășurării acțiunilor, funcția de management al informațiilor, prin care se asigură procurarea, centralizarea, prelucrarea, protecția și difuzarea datelor și informațiilor privind situația operativă, precum și evaluarea riscurilor și amenințărilor, funcția de comunicare, prin care se asigură notificarea/înștiințarea în cadrul sistemului de alertă/alarmare, în funcție de evoluția situației operative, funcția de control, prin care se asigură testarea/verificarea capacității operaționale a forțelor, funcția de cooperare, prin care se desfășoară acțiuni în comun, în conformitate cu angajamentele asumate de Ministerul Afacerilor Interne, pe plan intern și internațional.”²⁶

Centrul Național cooperează cu: Centrul Operațional de Comandă al Guvernului, Centrul de Coordonare Operativă Antiteroristă, Centrul Național Militar de Comandă, precum și cu celelalte centre operative constituite la nivelul instituțiilor publice reprezentate.

Grupului Interministerial Român pentru Managementul Integrat al Frontierei de Stat- (GIRMIFS), înființat prin HG nr. 943/2001, actualizat 2017, este format din secretari de stat desemnați prin ordin de către conducătorii autorităților administrației publice centrale și ai instituțiilor din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, abilitate să întreprindă activități în acest domeniu, conducători ai autorităților naționale de control și șefi ai structurilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în calitate de reprezentanți ai utilizatorilor

²⁶ H.G. nr. 1152 din 23 decembrie 2014 privind organizarea, funcționarea și compunerea Centrului Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică, art. I

finali (ca finalitate a vizat integrarea în UE și – în faza a doua vizează integrarea în Spațiul Schengen).

La nivel interministerial, ministerial și al serviciilor secrete mai funcționează și alte structuri complexe (structuri relativ nou înființate), ca:

- Grupul interministerial strategic (GIS);
- Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică (CERT-RO);
- Consiliul Operativ pentru Securitate Cibernetică (COSC)

Grupul Interministerial Strategic înființat prin HG 535/2014 privind înființarea Grupului interministerial strategic pentru creșterea capacității de acțiune a instituțiilor guvernamentale în prevenirea și combaterea criminalității ce se circumscrie amenințărilor în domeniul securității naționale, funcționează în subordinea prim-ministrului și este coordonat de către viceprim-ministrul pentru securitate națională. GIS asigură cooperarea eficientă a structurilor statului cu atribuții în prevenirea și combaterea criminalității vizând amenințări în domeniul securității naționale din responsabilitatea instituțiilor guvernamentale.

Consiliul operativ de securitate cibernetică (COSC), înființat prin HG nr. 271/2013 privind aprobarea Strategiei de securitate cibernetică a României, reprezintă organismul prin care se realizează coordonarea unitară a sistemului național al securității cibernetică. Din COSC fac parte, în calitate de membri permanenți, reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului pentru Societatea Informațională, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Telecomunicații Speciale, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Protecție și Pază, Oficiului Registrului Național pentru Informații Secrete de Stat, precum și secretarul Consiliului Suprem de Apărare a Țării. Conducerea COSC este asigurată de un președinte (*consilierul prezidențial pe probleme de securitate națională*) și un vicepreședinte (*consilierul prim-ministrului pe probleme de securitate națională*). **Coordonatorul tehnic al COSC este Serviciul Român de Informații** – serviciu care răspunde direct și coordonează toate acțiunile privind combaterea terorismului.

Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică (CERT-RO) este o instituție publică aflată în coordonarea Ministerului pentru Societatea Informațională. Activitatea CERT-RO vizează prevenirea, analiza, identificarea și reacția la incidente de securitate cibernetică.

Un rol important îl au și alte instituții cu responsabilități privind monitorizarea și buna funcționare a sistemului național de securitate (în subordinea Guvernului sau a unor ministere):

- Oficiul Registrului Român pentru Informații Secrete de Stat (ORNISS);

- Agenția Națională de Control al Exporturilor (ANCEX) din subordinea MAE, reorganizată prin H.G. nr.1423/2009 privind reorganizarea instituțiilor publice, în subordinea Ministerului Afacerilor Externe, autoritate națională în domeniul controlului exporturilor și importurilor de produse strategice (produse militare și produse și tehnologii cu dublă utilizare);

- Agenția Națională pentru Securitatea Alimentelor;

- Agenția Națională pentru Deșeuri Radioactive din subordinea Ministerului Economiei;

- Oficiul Român pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Autoritatea Judecătorească este formată din: instanțele judecătorești, Ministerul Public și Consiliul Superior al Magistraturii (din Puterea Judecătorească face parte însă doar Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțele judecătorești).

Din punct de vedere al sistemului securității naționale este relevant doar Ministerul Public, condus de Procurorul General sub a cărui autoritate sunt:

- *Direcția de Investigație a Infracțiunilor de Crimă Organizată și Terorism* (DICOT) este o structură înființată în anul 2004 în scopul destrucurării grupurilor infracționale organizate, frontaliere și transfrontaliere;

- *Direcția Națională Anticorupție* (DNA), înființată în anul 2002 sub denumirea de Parchetul Național Anticorupție (PNA), este o structură de parchet specializată în combaterea corupției mari și medii. Având în vedere că în la pct. 68 – *Vulnerabilități* — din Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2015-2019 este trecută ca vulnerabilitate – *Corupția*, direcția poate fi cooptată și privind combaterea vulnerabilităților la adresa securității naționale a României.

Comunitatea de Informații – Comunitatea de Intelligence

Organele de stat – servicii de informații, cu atribuții specifice în domeniul securității naționale sunt: Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, precum și unele structuri specializate din subordinea Ministerului Apărării Naționale și a Ministerului Afacerilor Interne.

Rolul serviciilor de informații este precizat, în sinteză, în pct. 75 din Strategia Națională de Apărare a Țării 2015 (extrase):

- apărarea ordinii și valorilor constituționale;

- identificarea și semnalarea actelor de corupție;

- semnalarea disfuncțiilor sistmice în asigurarea sericiilor vitale pentru populație, precum și a deficiențelor în marile sisteme publice;

- identificarea și semnalarea disfuncțiilor, riscurilor și amenințărilor la adresa securității energetice, gestionării fondurilor europene, securității alimentare a populației etc.;

- ✓ funcționarea cunoașterea, prevenirii și înlăturării riscurilor și amenințărilor generate de acțiunile informative ostile, asigurarea protecției contrainformative a intereselor naționale, precum și a informațiilor clasificate;

- ✓ identificarea și contracararea rețelelor de crimă organizată transfrontalieră ce desfășoară activități cu grad sporit de risc economic și social și prevenirea accesului acestora la mecanismele de decizie în gestionarea resursele economice naționale;

- ✓ cunoașterea obiectivelor, resurselor și direcțiilor de dezvoltare a programelor clandestine de înarmare convențională sau cu arme de distrugere în masă și vectori purtători, precum și contracararea transferurilor ilegale de produse strategice;

- ✓ asigurarea mecanismelor de prevenire și contracarare a atacurilor cibernetice la adresa infrastructurilor informaționale de interes strategic în domeniul securității cibernetice;

- ✓ identificarea și contracararea așunilor asimetrice de tip hibrid;

- ✓ prevenirea și combaterea terorismului etc.

Serviciul Român de Informații (SRI) a cărui organizare, funcționare și atribuții sunt prevăzute în *Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații*, cu modificările și completările ulterioare – este autoritatea informativă responsabilă, potrivit competențelor stabilite prin lege, pentru realizarea și asigurarea securității naționale. În realizarea obiectului său de securitate Serviciul Român de Informații derulează activități de informații și contrainformații pe întreg teritoriul României cu scopul de a preveni producerea situațiilor de natură a afecta securitatea națională, fiind structură integratoare în domeniul combaterii terorismului. Astfel, începând cu anul 2004, România dispune de un Sistem Național de Alertă Teroristă (SNAT) și un Sistem Național de Prevenire și Combateră a Terorismului (SNPCT) gestionate de SRI, în scopul sprijinirii procesului de planificare activităților antiteroriste la nivel național, precum și al informării populației în legătură cu nivelul amenințării teroriste.

Instituții și structuri specifice din domeniul de responsabilitate:

- Centrul de Coordonare Operativă Antiteroristă (CCOA) prin intermediul căruia Serviciul Român de Informații asigură coordonarea tehnică a SNPCT (Legea nr. 535/ 2004 privind prevenirea și combaterea terorismului cu modificările și completările ulterioare).

- Centrul Național de Interceptare a Comunicațiilor (CNIC) din cadrul Serviciului Român de Informații este desemnat cu rolul de a obține, prelucra și stoca informații în domeniul securității naționale.

Serviciul de Informații Externe (SIE), a cărui organizare, funcționare și atribuții sunt prevăzute în *Legea nr. 1/1998 privind organizarea și funcționarea*

Serviciului de Informații Externe, cu modificările și completările ulterioare, este „organul de stat specializat în domeniul informațiilor externe privind securitatea națională și apărarea României și a intereselor sale”²⁷. Deci SIE este autoritate informativă responsabilă exclusiv în afara teritoriului României privind securitatea națională a României, potrivit competențelor stabilite prin lege.

Alte structuri departamentale de informații: Ministerul Apărări Naționale este responsabil de elaborarea strategiilor, politicilor și reglementărilor în domeniul informațiilor pentru apărare, în care sens planifică, organizează și desfășoară activități de informații, contrainformații și securitate militară, pe timp de pace, în situații de criză și la război și asigură informațiile necesare pentru luarea deciziilor politico-militare și militare în domeniul apărării naționale prin *Direcția Generală de Informații a Apărării*. De asemenea, Ministerul Afacerilor Interne organizează și desfășoară activitățile de informații, și contrainformații strict necesare realizării protecției informațiilor clasificate, misiunilor, patrimoniului și personalului propriu, prin *Departamentul de informații și protecție internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne*.

Alte Servicii cu atribuții specifice în domeniul securității naționale sunt:

Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS), a cărui organizare, funcționare și atribuții sunt prevăzute în *Legea nr. 92/1996 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Telecomunicații Speciale*, cu modificările și completările ulterioare, „este organul central de specialitate ce organizează, conduce, desfășoară, controlează și coordonează activitățile în domeniul telecomunicațiilor speciale pentru autoritățile publice din România și pentru alți utilizatori. STS are structură militară și face parte din sistemul național de securitate.”²⁸ STS este administratorul Sistemului Național Unic pentru Apeluri de Urgență constituit în scopul furnizării către cetățeni a serviciului de urgență 112 prin preluarea apelurilor de urgență de la cetățeni și transmiterea acestora către agențiile specializate de intervenție în vederea asigurării unei reacții imediate și unitare pentru soluționarea urgențelor.

Serviciul de Protecție și Pază (SPP) a cărui organizare, funcționare și atribuții sunt prevăzute în *Legea nr. 191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază*, cu modificările și completările ulterioare, „este organ de stat specializat în asigurarea protecției demnitarilor români, a demnitarilor străini și familiilor acestora, pe timpul șederii lor în România, în

²⁷ Ghidul Strategiei Naționale de Apărare pentru perioada 2015-2019, p.16, http://www.presidency.ro/files/userfiles/Ghid_SNApT_2015-2019_AP.pdf

²⁸ Idem.

limitele competențelor legale, precum și în asigurarea pazei sediilor de lucru și ale reședințelor acestora, potrivit hotărârilor CSAT.”²⁹

După cum se observă principalele servicii de informații funcționează după legi adoptate înainte de anul 2000, chiar dacă aceste legi au fost completate și modificate ulterior (deci dinainte de aderarea României la NATO și UE), iar în conținutul acestora sunt unele prevederi care nu mai au nimic comun cu realitatea de fapt.

Concluzii și propuneri

Achiesăm la noul concept de securitate națională extinsă – care vizează o abordare integratoare și multidimensională, în care dimensiunea de apărare se îmbină și se echilibrează reciproc cu o serie de alte dimensiuni – ordine publică, activitatea de informații, contrainformații și de securitate, diplomația, managementul situațiilor de criză, educația, sănătatea și demografia, completată cu domeniile economic, energetic, financiar, de mediu, infrastructuri critice, și “supravegheată” prin controlul civic.

Astfel, se recunoaște rolul societății civile, în special a ONG-lor și fundațiilor specializate, în procesul de armonizare și fundamentare a relațiilor civil-militare, dar și rolul mass-media inclusiv de exemplu privind “presiunea” pusă pe factorul politic de a asigura prin buget 2% din PIB pentru apărare.

Analizând dimensiunile strategiei de securitate națională extinsă, constatăm un deficit real în domeniului apărării – la capitolul înzestrare și dotare, care în condițiile noilor paradigme de securitate, capătă o tot mai mare importanță. Acest deficit din domeniul apărării poate afecta sustenabilitatea întregului sistem de securitate națională.

Apreciem că, în primă urgență ar fi necesară o nouă lege (cadru) a securității naționale care să fructifice atât prevederile din propunerile anterioare, completate cu noțiuni sau clarificări din Strategia națională de apărare a țării 2015-2019 și din Ghidul Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2015 - 2019. Privind conceptele promovate în noua strategie – la capitolul Apărare, acestea ar trebui să fie corelate cu actualele prevederi din Carta Albă a Apărării -2016, aprobată prin Hotărârea nr. 12/2016 a Parlamentului României, și cu prevederile din Strategia militară a României, aprobată prin H.G. nr. 708/2016.

Susținem, de asemenea, necesitatea aprobării prin hotărâre de guvern a unui plan de acțiuni pentru implementarea viitoarei noi strategii de securitate națională.

²⁹ Idem.

În domeniul instituțional, apreciem ca fiind strict necesar crearea unui *Centru Unic de Comandă în Caz de Dezastre*, care să integreze toate forțele de intervenție responsabile în cazul producerii unor astfel de evenimente.

BIBLIOGRAFIE

- *** *Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare;*
- *** *Legea nr. 58/1994 a apărării naționale, cu modificările și completările ulterioare;*
- *** *H.G. nr. 117/2014 privind organizarea și funcționarea Centrului operațional de comandă al Guvernului;*
- *** *H.G. nr. 1152 din 23 decembrie 2014 privind organizarea, funcționarea și compunerea Centrului Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică;*
- *** *H.G. nr. 1152 din 23 decembrie 2014 privind organizarea, funcționarea și compunerea Centrului Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică;*
- *** Ghidul Strategiei Naționale de Apărare pentru perioada 2015-2019;
BAHRIN D., *Consiliul Suprem de Apărare a Țării și controlul parlamentar asupra acestuia*, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 2009;

Site-uri:

<https://www.offiziere.ch/wp-content/uploads-001/2015/08/Russia-s-2014-Military-Doctrine.pdf>
<http://www.presidency.ro/ro/media/securitate-nationala-si-aparare>
<http://www.presidency.ro/ro/media/securitate-nationala-si-aparare/ghidul-strategiei-nationale-de-aparare-a-tarii-pentru-perioada-2015-2019>
http://www.dtic.mil/doctrine/new_pubs/dictionary.pdf (2017)
<http://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2016/10/17-fac-eu-global-strategy/>
<http://www.digi24.ro/stiri/actualitate/evenimente/romania-vrea-sa-cumpere-incă-o-escadrilă-de-avioane-f-16>
<http://www.natohcoe.org>
<http://blackopssecurity.blogspot.ro/2013/01/centrul-national-militar-de-comanda.html>; <http://smg.mapn.ro/cnmc/page2.html>
http://www.presidency.ro/files/userfiles/Ghid_SNApT_2015-2019_AP.pdf

